

В. Ф. Солдатенко

Курас Іван Федорович

КУРАС Іван Федорович (03. 10. 1939, с. Немирівське Балт. р-ну Одес. обл. – 16. 10. 2005, Київ) – історик, політолог. Доктор історичних наук (1981), професор (1985), академік НАНУ (1995). Народний депутат України (2002–05). Заслужений діяч науки і техніки України (1998). Державна премія України в галузі науки і техніки (1999). Орден князя Ярослава Мудрого 5-го (1999) та 4-го (2003) ступ. Закін. Одес. університет (1962). Відтоді працював у Кіровогр. облдержархіві; 1964–70 – у Київ. університеті; 1970–72 – учений секр., 1983–85 – заступник директора, 1985–91 – заступник директора з наук. роботи, від 1991 – директор Інституту політ. і етнонац. дослідж. НАНУ (Київ); 1972–83 – на парт. роботі; водночас 1988–93 – академік-секр. Відділ. історії, філософії і права, 1998–2005 – віце-президент НАНУ; 1994–97 – Віце-прем'єр-міністр України з питань гуманітар. політики. Очолював Держ. комісії у справах депортов. народів Криму; у справах депортов. німців; у справах неповнолітніх; з питань координації, прийому, транспортування, охорони та розподілу гуманітар. допомоги, що надходить із зарубіж. країн при КМ України; з питань реформування вищої освіти в Україні; з питань реорганізації в галузі науки. У ВР України 4-го скликання – голова підкомітету з міжпарламент. зв'язків Комітету в закордон. справах, уповноваж. представник фракції «Регіони України» (від 2002). Наукові дослідження: аналіз діалектики взаємодії етніч. і політ., етніч. та регіон., етніч. і конфес. факторів, моделювання оптимал. технологій упр. цією сферою; етнонац. специфіка, характер і особливості політ. процесу та політ. культури в минулому й сучас. житті України; генеалогія укр. ідеї, її вплив на суспільно-політ. рухи у 20 ст.; реліг. ситуація та взаємини різних конфесій. 2005 ім'я К. присвоєно Інституту політ. і етнонац. дослідж. НАНУ, де відтоді щорічно проводять Курасів. читання.

Основні праці

Етнополітологія: запити життя і відповіді вчених // ПЧ. 1992. № 3; М. І. Міхновський: постать на тлі епохи // УІЖ. 1992. № 9, 10, 11; Слово про академіка М. Є. Слабченка // Вісн. АНУ. 1993. № 2; Федерація чи унітарна держава? Загальнонаціональні та регіональні державотворчі інтереси в сучасній Україні // ПЧ. 1993. № 6; Державотворчі інтереси в сучасній Україні. Загальнонаціональний та регіональний аспекти // Вісн. НАНУ. 1994. № 4; Відродити іудаїку в Україні // Евр. вести. 1994. № 21–22; Рука об руку в ХХІ век: Большой договор Украины с Россией // Родина. 1999. № 8; Етична константа у глобалізаційну добу // АРТ-панорама: Інформ.-аналіт. бюл. К., 2000. № 11; Українське суспільство на рубежі століть // Наук. зап. Інституту політ. і етнонац. дослідж. НАНУ. Сер. Політологія і етнологія. К., 2001. Вип. 15; Між авторитарним минулим і демократичним майбутнім // Там само. Вип. 16; Суспільні трансформації і суспільні науки: проблеми методології // Пам'ять століть. 2001. № 1; Політичні трансформації сучасного суспільства // Концептуал. засади реформування політ. системи в Україні. Стан і перспективи розвитку політ. наук. К., 2001.

Рекомендована література

1. 50-річчя члена-кореспондента АН УРСР І. Ф. Кураса // Вісн. АН УРСР. 1989. № 10;
2. Солдатенко В. Ф. Талант ученого, організатора науки // Пам'ять століть. 1999. № 5;
3. І. Ф. Курас: Біобібліографія. К., 2005;
4. Шаповал Ю. І. Іван Курас: спроба неупередженої біографії // Курасів. читання. Наук. зап. Інституту політ. і етнонац. дослідж. К., 2006. Вип. 30, кн. 1.

Бібліографічний опис:

Курас Іван Федорович / В. Ф. Солдатенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51771>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).